

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 6.50
za en mesec 2.20
za hemčijo celeletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—
== V upravnistvu: ==
Za celo leto naprej . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENECE

== Inserati: ==
Enostolpna petitvra (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več kot trikrat . . . 9
V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvra 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
== Izhaja: ==
vsak dan, izvenim nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravnistvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6. — Sprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Upravnistiškega telefona št. 188. —

Današnja številka obsega 4 strani.

Dr. Korošec proti Bilinškemu.

Dunaj, 28. aprila.
V finančnem odseku je danes, dne 28. aprila, dr. Korošec hudo napadel finančnega ministra ter mu očital, da mu je glavna skrb za portfelj, ne pa za korist dežel in države. Kakor mu kaže, tako obrača svoj plašč po vetru, samo da se obdrži na svojem ministrskem stolu. Predložil nam je finančni načrt, s kojim se ne bodo sanirale niti deželne finance, niti državne finance, če se le količkaj ozremo v naloge bližnjega časa. Ali je ta finančni načrt že stalen ali ne, še ne vemo, kajti minister se umika, kakor hitro vidi kje odpor. Le eno korajžje je pokazal, da udari naše vinogradništvo. Če bi se nahajala katera industrijska panoga v taki akutni krizi, kakor se sedaj nahaja vinogradništvo, bi si finančni minister gotovo ne upal priti s predlogom, da se za to panogo ustvari novi davki. Ker se je najelo deficitno posojilo, smatra govornik za umestno, da se pridruži nasvetu dr. Glabinskega, naj se najprej poskrbi za saniranje deželnih financ in se potem temeljito obravnava o saniranju državnih financ, pri čemur pa je treba varovati naše posestnike in delavce.

Albanska vstaja.

Berolinski »Lokalanzeiger« poroča: Položaj turških čet v Albaniji je zelo neugoden. Djakovarski in prizrenski prelaz je sicer v turških rokah, a Albanci so gospodarji ceste in prometa. Albansko vodstvo je ukazalo, naj predvsem streljajo vstasi na turške častnike. Džavid paša je ranjen. Prvi armadni zbor je odpisal v Albanijo 16 bataljonov. Dne 27. t. m. ni bilo boja. Turki celijo rane in zbirajo svoje pobite čete in jih pomnožujejo, da udarijo znova na Albance. Svet z veliko nestrpnostjo zasleduje albansko vstajo. Osebito borse, barometri političnega obzorja, slede s kurznimi izpremembami vsakemu poročilu iz Albanije. Medtem ko so se bili v Albaniji kruti boji med vstasi in Turki, so mladoturki z največjim veseljem slavili obletnico, ko so zasedli Carigrad in strmoglavili Abdul Hamida. Bile so velike slavnosti v Carigradu, medtem je pa stokal umirajoči mladoturški vojak zadet po albanski svin-

čenki, ko se je boril s smrtjo. Dozdaj Turki z Albanci niso imeli nobene sreče. Albanska vstaja pomenja za mladoturke veliko nevarnost. Čimveč vojakov pošljejo proti Albancem, tem večja nevarnost za Turčijo. Grška še ni prebolela Krete in bolgarski, a tudi srbski agitatorji kljub carigradskima obiskoma bolgarskega in srbskega vladarja ne mirujejo in vrše svoje hujska-joče delo naprej. Aa ne le male balkanske države: Dunaj, Berlin, Peterburg, Rim, Pariz, a tudi Tokio in Washington s pozornostjo slede albanskim dogodkom, ker če mladoturki prav v kratkem ne uduše albanske vstaje, kar ne bo tako lahko, ni izključeno, da sledi sedanjim albanskim bojem v malem obsegu velika svetovna vojska, za katero je povsod vse polno gradiva pripravljenega.

Za Kačanik.

Prelaz Kačanik je podoben stekleničnemu vratu in veže Skopje Kumanovo s Kosovim Poljem. Dolg je 20 km v skalah Laroča gorovja. Kačanik tvori zdaj ključ albanskih postojank. Albanci so zasedli prelaz na obeh vzhodih. Do 10.000 jih je. Turki imajo premalo vojakov, da osvoje Kačanik. Turki so pri Kačaniku po bojih z Albanci popolnoma oslabiljeni in malone že obkoljeni. Položaj turških čet pri Peči ob robih severno albanskih planin je tudi velevkritičen. Sicer so Turki mobilizirali domobrance v Solunu, Smirni in celo v Trapezuntu, a seveda pomnožene čete še niso v Albaniji.

Sedanji boji med Turki in Albanci se bojujejo v četrtekotni Kačanik, Prizren, Peč, Priština. Sedanji položaj je zelo podoben krvavim bojem leta 1844, ko se je moral Osman paša v krvavih bojih preboriti skozi skalnate Šarda gore. Albance je šele porazil in jih razgnal, ko je v krvavem boju osvojil Prištino.

Položaj za Turke je pa letos resnejši, kakor je bil leta 1844, ker se je po letošnjih bojih Albancem posrečilo, da so odrezali čete Šefket Targut paše na Kosovem polju in ker imajo Albanci zaprt Kačanik in Kalkandele, zelo ozki soteski.

Propadanje sokolstva.

Če bi Tyrš in Fügner še živel, bi danes kakor prerok Jeremija jokala nad razvalinami tistega Sokola, ki sta ga onadva tako idealno zamislila in si ga predstavljala kot kvas slovanskih narodov v moralnem in narodnem

oziru. Kaj je danes zlasti slovenski Sokol, ki ima za staroste narodnjake Oražna, Hribarja in Tavčarja, posebno drastično kaže najnovejši dogodek: Slovenski Sokol je izdal plakate, slabo tiskane letake, namazane s par puhlimi frazami, in jih razpošilja po deželi zlasti mojmstrom, da bi preskrbeli Sokolu naraščaja! Tyrš, ali čuješ? Tvoj Sokol mora v svoje vrste vabiti mladino z letaki! Tisti Sokol, ki bi moral po notranji moči svojih idej, po nrvni trdnosti svojih članov in po svojih uspehih mladino nase kar privlačevati kakor magnet, se mora posluževati kakor kaka nova manufakturna trgovina kričehih plakatov, koder se hvali kakor kak »ravnatelj« v Tivoliju, češ: »Le notri, le notri, tukaj se fabricirajo pravi Slovenci, svobodomiselnici in čistokrvni Sokoli! Ne stane nič! Zastonj! Naprej, gospoda!« In kakšne neumne fraze so na tem letaku! In kakšen grozen strah razodevajo! Saj je tudi strah in nič drugega kakor strah pred Orlom, ki obsega danes vso zdravo slovensko mladino, oče tega sokolskega reklamnega lista. To razodevajo med drugim tele peklenko zatelebane fraze: »Ne dopustimo, da se žene slovensko mladino k ciljem narodnega samomora!« — »Slovenski trgovci, mojstri in sploh vsi delodajalci, imejte te misli vedno pred očmi, pomagajte odvrčati pretečo nevarnost!« — »Slovenska mladina, kličemo te, čuj nas!« — »S sladkimi besedami, s prijaznim obrazom, različnimi znaki in podobami (!) se skuša dobiti Tvoje zaupanje od druge strani!« — »Oni ljubijo le sebe in svoj stan, ne udaj se tem vplivom, ne zapuj jim, njih dejanja vsak dan bolj jasno kažejo, da so vselej pripravljeni izdati skupne koristi celega slovenskega naroda!« — »Stopi v sokolske vrste, tu boš deležen trde, dobre vzgoje!« — Tam, tam, čindarasa bum! Le notri! Orli naraščaj in mladeniče skrbno zbira-jo in na sito devljejo, da imajo le najboljše v svojih vrstah, Sokol pa vabi brez razločka vse vase, kar leze ino gre! — Sokoli, ali vas res ni nič sram tako po barnumsko ljudi seznanjati z vašo potapljačo se barko in ponižati tako sokolsko idejo? Vzgojo bodo pri vas dobili — kakšno, to se pri vašem naraščaju jasno vidi. Je škoda vsake besede, ampak ta smrtni strah, ki mori Sokola pred Orlom, je pa treba pribiti, »Mladost« bo ta plakat brez komentarja dobesedno natisnila, da bodo naši fantje videli, kako Sokol trepeta pred nami in roti zemljo in nebo, mojsre in

trgovce, matere in dojenčce, naj se čuvajo omamljivega čarū Orla. Če bi vedeli, kakšno veselje ste našim Orlom s tem strahopetnim štacunarškim plakatom naredili, bi odslej gotovo najmanj še 10 takih vsak mesec natisnili. Tyrš, še v grobu nimaš miru, saj ne moreš sladko počivati, če čutiš, kako sokolstvo gazi tvoja načela nrvne trdnosti in samospoštovanja!

DRŽAVNI ZBOR.

Sedanji mir v državnem zboru je le navidezen. Za kulisami je življenje zelo živahno. Kakor poroča korespondenca »Zentrum«, se vrše resne in važne konference, ki imajo namen, da se uredi parlamentarne razmere in da se pridruži slovanska opozicija večini. A pri pogajanjih se bodo morale odstraniti še velike ovire.

Proračunski odsek.

Govorili so včeraj Marckhl, Nemec, Wolf, dr. Mayr, Schramek, dr. Kramar, Seitz, Pacher, Malik in Waldner. Dispozični zaklad se je odobril s 27 proti 19 glasovom.

KHUEN - TOMAŠIČEVA IGRA.

Kuen je politik, ki v dosegu svojih ciljev ne zameta nobenega sredstva, pa naj bo to očito nasilje, zakulisno spletkarjenje, hinavsko prilizovanje ali pa igra z javnostjo. To slednje si je izbral zlasti za svoje namene na Hrvaškem. Odkar je postal Tomašič hrvaški ban, ali bolje: Khuenov eksponent na Hrvaškem, čitati je v gotovem mažarskem časopisu besne napade na to dvojico, češ, da delata za razpad mažarske avtoritete na Hrvaškem in to zlasti z uvedbo mršave volivne reforme. Javna tajnost pa je, da izhajajo ti napadi naravnost od ljudi, ki so v službi Khuena in Tomašiča. Ne gre se torej čisto za nič drugega, kakor da se slepi hrvaška javnost, češ: Glejte, kako vrolo vlado imate, da se jo Mažari tako boje, da ji pripisujejo tolik vpliv! Ali ni naravnost narodna dolžnost, da to vlado čim dlje držite in jo podpirate? Ta farba seveda ni namenjena koaliciji — ta dobro pozna krvavo resnico, a ona je kakor zajec v jastrebovih krempljih: slepo, suženjsko orodje Tomašiča, pajac, ki se kreče tako kakor zahteva vrvice v njegovih rokah. Toda ta koalicijska je končno produkt ljudske volje, ki jo lahko tudi zopet razbije in uniči — za to se gre. Ljudstvu se siplje pesek v oči. Nesramna igra, vredna Khuena, češ, treba je premagati silne težave. Tomašič te dni z volivno reformo, ko

LISTEK.

Iz dnevnika malega poredneža.

Ameriška humoreska.
(Dalie.)

Najprej sem si hotel postaviti kočico, toda ko sem mislil iti na delo, izpoznal sem, da iz te moke ne bo kruha; nisem imel namreč niti potrebne priprave, niti potrebnega lesa in zato sem se moral zadovoljiti s svojim dosedanjim ležiščem v zrakoplovnem čolniku. Ker torej s kočjo ni bilo nič, sem se odločil, da pogledam svojo novo posest in se prepričam, če ne bivajo na otoku ljudje, ali druge divje zveri. Ves uspeh mojega raziskovanja je bil star, pocinjen vrč, katerega sem našel na obrežju. Vzel sem ga s seboj, ker pravijo, da čez sedem let vse prav pride.

Čez nekaj časa sem se vprašal: »Kaj bi pač napravil Robinson, če bi bil on tukaj?«

Par minut sem premišljeval, nato si pa odgovoril: »Poiskal bi si palico in napravil nanjo prvo zarezo, da bi pozneje lahko preračunal, koliko dni je prebil na otoku.«

Urezal sem si torej palico, jo zasadil v tla in s svojim nožičem napravil prvo zarezo. Ostalo popoldne sem pazil, če se ne prikaže morda daleč na obzorju kaka ladja.

Nič ni bilo.

Na obrežju sem našel nekaj školjk, toda bile so neužitne. Lakota me je grudila, da je bilo strah in groza. Pojedel sem sicer zadnji kosce kruha, ki se je pa v želodcu poznal komaj toliko, kakor če bi bila kanila kapljica v širo no jezero, ki me je obdajalo; le še bolj sem bil lačen. Počasi se je mračilo in zlezal sem v svoj brlog ter celo noč sladko spal. Pozabil sem na vse skrbi in težave.

Drugo jutro sem moral zajutrekovati samo vodo. V palico sem zarezal še drugo znamenje. V želodcu mi je krulilo, da sem se spomnil na indijansko navado, s katero se ustavlja lakoti. Indijanci si namreč pritegnejo pas in želodec se umiri. Škoda, da nisem imel pasu. Na otoku ni bilo drugega kot nekaj dreves in na kupe peska. Žalostna tolažba za cvileči in prazni želodec. Želel sem si, da bi imel vsaj toliko postrežbe, kolikor naš hektor doma.

Trdovratno sem premišljeval, kaj je pač doma Beti postavila na mizo in če firm je kaj dolgočas po malem Jurčku,

Morda so še veseli, da so se tako poceni iznebili tega malega malopridneža. Noben deček naj nikdar ne uide iz prijazne domače hiše.

Vedno bolj sem bil lačen. Solnce je že dokončalo svojo dnevno pot in utonilo v mehkih valovih daleč, daleč tam na obzorju. Mračilo se je že, ko sem zagledal ladijo, ki je plula proti otoku. Hitro sem navezal na palico svoj žepni robec in mahal z njim na vso moč, toda ni se mi bilo treba posebno truditi, ker so mornarji ravno zato pluli k otoku, ker so videli neko čudno stvar privezano na drevo, bil je moj zrakoplov.

»Hej!« so zavpili, ko so me zagledali.

»Ohoj!« sem odgovoril, strašno vesel, da so prišli.

»Kaj takega pa še nisem doživel«, je rekel zopet eden.

»Jaz tudi šele prvič«, sem se oglasil. »Ali imate kaj jedil na vaši ladji? Moj zrakoplov me je zanesel semkaj in le malo je manjkalo, da nisem že lakote umrl.«

Solze so mi silile v oči, pa premagal sem jih, če tudi z največjo težavo ter jih vprašal: »Ali ste angleški, otoku. Hitro sem navezal na palico

Povedali so mi, da so Angleži, da plovejo v Bufalo in me vprašali, če ho-

čem iti z njimi. Vzeli so me s seboj na ladjo. Gospod kapitan je sedel ravno pri večerji in me je pozval, da naj prisedem, kar si nisem pustil dvakrat reči. Na mizi so bile ocvrte ribe, meso, pražen krompir s surovim maslom in kava. Nekdaj sem bral, da preveč izstradan človek ne sme v začetku veliko jesti in zato sem pojedel samo štiri ribe z jajci in krompirjem ter pet kosov mesa s hrenom.

Ko sem mu povedal, čegav je zrakoplov in da stane nekaj tisočakov, poslal je ponj in naložili smo ga na ladjo. Bil je sploh zelo prijazen z menoj in svoj živ dan ga hočem ohraniti v hvaležnem spominu.

Vozili smo se štiri dni in ravno toliko noči, preden smo prišli v Bufalo. Čas mi je zelo hitro minil, ker so me mornarji ljubili; dobro da še ničesar niso vedeli o mojih različnih neizgovih. Pripovedoval sem jim o svojih sestrah, o brzoglavem uradniku, o stricu Samsonu in drugih stvarih, ki so jih zanimali, oni so mi pa v zameno pravili pravljice o vodnih vilah in morski kači. Trudil sem se, da bi se prav lepo obnašal, toda kljub temu sem padel dvakrat v vodo in izgubil Benovo srebrno uro, katero mu je podarila njegova mati za spomin. Obljubil sem mu, da mu vrnem še lepšo, ako srečno pri-

dasta pisariti po listih, da se shajata na Semeringu in v Pešti, da zasigura a predložitev reforme v predsankcijo, češ, treb aje premagati silne težave. Kdo se ne smeje! Khuen je danes vladar na Ogrskem in Tomašić njegov sluga na Hrvaškem, razven tega je reforma glavna točka v paktu s koalicijo. Ampak seveda — Tomašiću treba gloriole; samo malo preveč zavalena je ta igra, da bi mogla doseči svoj cilj.

ČRNOGORSKA VELEIZDAJNŠKA AFERA.

Iz Soluna se poroča: V veleizdajniškem procesu v Vasojeviču na smrt obsojeni črnogorski major Nikola Mitrović, ki pa je pobegnil v Turčijo in od onega časa bival v Solunu, je dobil v zadnjem času številna grozilna pisma, v katerih se mu grozi s smrtjo. Obrnil se je za pomoč na turške oblasti, ki pa so mu svetovale, naj zapusti Turško. Mitrović namerava sedaj stalno naseliti se v Avstro-Ogrski.

ČRNOGORA — KRALJESTVO?

Zagrebski »Obzor« poroča iz Cetinja, da je kljub vsem dementijem resnična vest, da se namerava črnogorski knez Nikita proglasiti ob svojem 50-letnem vladarskem jubileju za kralja. Kakor se čuje, se Rusija strinja s to namero.

POTOVANJE SRBSKEGA KRALJA V RIM.

Belgrad, 29. aprila. Kakor se v tukajšnjih dobro poučenih krogih govori, so se že končala diplomatska pogajanja zaradi potovanja kralja Petra v Rim. Dan kraljevega obiska bi se dočel ob času bivanja prestolonaslednika Aleksandra v Rimu.

NEMCI PROTI ZEPPELINOVEMU OBISKU V PRAGI.

Berolin, 29. aprila. Številni nemški listi, med njimi »Wiener Zeitung« in »Dresdener Neueste Nachrichten«, izražajo željo, da bi se grof Zeppelin v svoji nameravani zrakoplovni vožnji na Dunaj ne izkrcal ob povratku v Pragi, ampak v kakem nemško-češkem mestu ob Labi, kjer ga bodo pozdravili vsaj v njemu razumljivem jeziku. — Kakor znano, je praški mestni svet s češkim pismom povabil Zeppelina v Prago ter sklenil, da se ga ob posetu pozdravi v češčini.

VSESLOVANSKI KONGRES.

Priprave za vseslovanski kongres, ki se bo v Sofiji vršil prvkrat, so v polnem teku. Posebni odbor v Sofiji pripravlja vse potrebno. Bolgarska vlada je obljubila odboru 20.000 levov podpore, medtem ko bo sofijska mestna občina dovolila v kratkem tudi posebno denarno podporo v ta namen. Odbor je razpisal nagrado za vseslovansko himno, ki bi se naj pela ob prihodu gostov v Sofijo. Himna naj bo kratka. Nagrada za himno znaša 80 levov. V istem času, ko se bo vršil vseslovanski kongres po že znanem sporedu, bo zboroval tudi vseslovanski časnikarski kongres. Udeležbo na vseslovanskem časnikarskem kongresu so doslej prijavili časnikarji vseh slovanskih narodov, razen lužičkih Srbov in Hrvatov. Doslej je določeno, da se bodo na tem kongresu vršili sledeči referati: V. J. Velčev »Zgodovina bolgarskega časnikarstva«, Josip Holecček (urednik »N. Listy«) »Pomen organizacije časnikarjeva«. Poleg tega bo tudi referiral kak časnikar iz Amerike o stanju slovanskega časnikarstva v Ameriki. Odbor bo ob priliki kongresa izdal več brošur o različnih straneh bolgarskega narodnega življenja, ki se bodo delile brezplačno med udeležence kongresa.

Luzattijev program.

Dne 28. t. m. se je predstavil italijanski zbornici novi italijanski mini-

strski predsednik Luzatti s svojim programom. Pred vsem se je pečal z notranjimi italijanskimi zadevami. Navedel je prometno ministrstvo, ki se bo pečalo z železniškimi zadevami, kakor tudi z ladjeplovstvom. V mesinski in v provinci Reggio di Calabria hoče poddržaviti šolo.

Nova vlada hoče ustvariti trdno liberalno večino, ki bo vladala po načelih pravice, svobode in kulture. Nato je rekel: »O brambri domovine na kopnem in na mokrem ne govorimo, ker to nam je sveta stvar, ki se ne nadaljevala ne glede na to, če se izpreminjajo ministrstva.

O trozvezi je rekel, da je njeno trdnost zopet pokazal zelo prijeten obisk nemškega kancelerja v Rimu. A takoj na to je pristavil: Odkrito prijateljstvo s Francijo, Angleško, Rusijo, kakor tudi izborne razmere nasproti vsem drugim državam nam omogoča, da tvorimo aktiven faktor skupnosti, in da v vseh okoliščinah mislimo na to predlagati ali podpirati rešitve, ki zblizujejo različne vlade in ki pobratijo narode.

Glede na cerkveno politiko je izjavil, da hoče varovati svobodo vere in veroizpovedanj, ki se razvijajo v mejah naše suverenne države.

Luzattijev program je tudi za nas precej važen. Med tem ko vlada bistveno nasprotstvo med Nemčijo in Angleško, ko zaradi tistih naših ubogih 4 dreadnoughtov, ki jih zdaj grade, Angleži že tako govorijo v angleški poslanski zbornici, kakor da imajo že pripravljeno svoje brodovje, da bombardira tržaški »Stabilimento tecnico«, pa pripoveduje Luzatti, da živi z Angleži in s Francozi in z Rusi v najdebelejšem prijateljstvu. To so vse zanimive novice in Italija je res najzanesljivejša trozveznica, ker koketira s tistimi državami, proti katerim se je ustanovila trozveza.

Pričakovali so nekateri tudi, da napove Luzatti kulturen boj katoliški cerkvi. Tega ni storil, dasi ni nobena tajnost, da se že Italija pripravlja na cerkven rop po francoskem vzorcu, ki bo našel italijanske katoličane precej nepripravljen, ker moderna katoliška organizacija v Italiji ni tako razvita, kakor bi morala biti in kakor bi tudi pri v pretežni večini globokovernem italijanskem katoliškem ljudstvu lahko bila.

Dnevne novice.

Italijansko vseučiliško vprašanje. Z Dunaja poročajo: Predvčerajšnjim so tu zborovali italijanski vseučiliščniki in sklenili sledečo resolucijo: »Italijansko dijaštvo graja postopanje vlade, ker se ni držala obljub napram Italijanom vsled priprošnih groženj jugoslovanskih poslancev. Z ozirom na nevarnost, ki grozi ustanovitvi italijanske pravne fakultete v Trstu od strani Jugoslovancev, pozdravlja italijansko dijaštvo tukajšnjo najživahnejšo agitacijo za ustanovitev fakultete ter računa pri tem na pomoč vseh sorjakov. Italijansko dijaštvo pooblašča svoje zapupnike, da sporoče ta sklep italijanskim poslancem in rektorju dunajske univerze ter ukrenejo vse potrebno za zopetno takojšnjo agitacijo.«

Izlet na Šmarno goro priredi prihodnjo nedeljo okrožje Orlov v Št. Vidu. Ob 9. uri je sveta maša s pridigo, po maši pa shod na »Planinici«. Pri shodu govori g. Terseglav iz Ljubljane.

V Zgornji Šiški priredi prihodnjo nedeljo ob 4. uri popoldne ondotno katoliško izobraževalno društvo javno predavanje v prostorih izobraževalnega društva. Predava g. Terseglav.

Sodna imenovanja. Okrajni sodnik dr. Franc Pompe v Krškem je predstavljen v Ljubljano; za deželnosod-

nega svetnika je imenovan okrajni sodnik Franc Peterlin v Kranjski gori; okr. sodnik Jožef Zmavc v Ljubljani je imenovan za deželnosodnega svetnika pri okrožnem sodišču v Novem mestu.

Kdo ustanavlja Sokola po Goriškem. V soboto, 23. t. m., zvečer sta v Kojškem ustanovila Sokola gospoda: Zbona, uradnik na Montu, in Podgornik, uradnik pri deželnem odboru. Inenitno! Drugega ne rečemo!

Goriško okrožje Orlov je v nedeljo, 24. t. m., imelo občni zbor v Št. Ferjanu. Udeležilo se ga je 150 Orlov v kroju. Na obnem zboru je bil izvoljen sledeči odbor: Anton Vuk (Miren), predsednik; Pavletič (Št. Andraž) načelnik; Berce (Dornberg) in Terčič (Št. Ferjan), podnačelnika. Na shodu po zborovanju, ki se ga je udeležilo du po zborovanju, ki se ga je udeležilo mnogo ljudstva, so govorili Kristijan Novak iz Sela, dr. Capuder, Kremžar. Domov grede je okrog 100 uniformiranih Orlov korakalo skozi Gorico, kar je zelo bodlo Lahe v oči. »Corriere« se že postavlja radi tega na glavo. Na južni postaji so Orle izzivali Lahi, v Frvačini in Štandrežu so jih napadli Sokoli. Tako gredo Sokoli z Lahi roko v roki v sovražstvu zoper Orla. To pa je za Orle dokaz, da so na pravi poti. Na zdar!

Poštni oficijanti in službena pragmatika državnih uradnikov. Z Dunaja poročajo: Včeraj je bila deputacija osrednjega društva poštних adjunktov in oficijantov pri glavnem poštmem ravnatelju sekcijem šefu Wagnerju pl. Jauregg zaradi končne ureditve vprašanja poštних oficijantov in adjunktov, ki naj se jih uvrsti med državne uradnike ob priliki posvetovanj in izpeljave nove službene pragmatike za državne uradnike. Sekcijski šef Wagner pl. Jauregg je odgovoril, da se mu zdi najugodnejša rešitev tega vprašanja, ako se ugotovi zahtevam poštних oficijantov in poštних adjunktov. Vendar pa je svetoval deputaciji, naj se obrne na odločilne faktorje, ker rešitev tega vprašanja ni v njegovih rokah, kljub temu, da bo vse storil za končno definitivno rešitev te zadeve.

Liberalno divjaštvo. Kar počno Sokoli po Goriškem v imenu napredka, svobode in bratstva, to presega že vse meje. Te dni so bili trije dornberški liberalci obsojeni na 14dnevno, oziroma šest- in tridnevno ječo, ker so 10. t. m. zvečer napadli v Tabru enega Orla in ga pobili na tla. — Znano je divjaštvo, ki se je izvršilo v Prvačini v nedeljo, 24. t. m., zvečer. Okrog 60 dornberških in batujskih Orlov se je z vlakom vračalo od občnega zbora goriških Orlov v Št. Ferjanu. Napita in podivjana družal je čakala na postaji že dolgo pred dohodom vlaka ter piskala in rjovela. Nobena oblast se ni zmenila za to, če ravno je vsak vedel, kaj nameravajo. Ko je vlak došel na postajo, se je začelo peklenko tuljenje. Ploha psov in kamenja se je vsula proti vlakcu. Pri tem sta bili ubiti dve šipi, poškodovan pa od Orlov ni bil nobeden. Orožništvo pa pozivljemo, da naj vrši svojo dolžnost. — Isti večer so štandreške Orle s psovkami napadali goriški Sokoli v Št. Andrežu. Mirnosti naših vrlih fantov se imajo Sokoli zahvaliti, da jih niso dobili po svojih dolgih jezikih. Voditeljem goriškega Sokola, ki so bili pri tem psovanju in izzivanju zraven, to ne dela nobene časti. — Tako se sokolstvo na Goriškem kakor nikjer odlikuje v divjaštvu, posurovelosti in sovražstvu do vsega, kar je katoliško. Te čedne lastnosti pa širita s sokolstvom med našo mladino uradnik katoliškega Monta in uradnik deželnega odbora.

Za izlet v Benetke o Blinokštih je oglašena že doslej jako lepa družba. Oglašilo se je mnogo naših županov, občinskih svetovalcev, duhovnikov, zdravnikov, učiteljev, učiteljic, posestnikov in odličnih trgovcev ter obrtnikov, tako da ne bo nikomur žal, kdor bo v tako odlični družbi poletel v Benetke. Vseh izletnikov bo samo 250, zato prosimo hitrih prijav. Za udobnost izletnikov bo vozil poseben vlak, ki bo prišel prej kakor nameravano na Reko, tako da si bodo mnogi izletniki lahko ogledali tudi Opatijo in bo pozneje kakor nameravano odhajal iz Trsta, a prišel prej v Ljubljano. Vsak kdor se hoče tega izredno poučno zabavnega izleta udeležiti, naj takoj javi na dopisnici uredništvu »Slovenca«, nakar takoj dobi potrebna navodila.

»Slovenska Matica« javlja: Knjige za 1909. leto je še dobiti. Zeleti je, da se za njih oglašajo vsi bivši člani. Tudi potrebno je, da imajo knjige za to leto vsi tisti, ki so se letos že oglašili kot matični člani ali se šele mislijo oglašiti. Minulega leta je namreč izšel prvi del »Koroške« in letos izide drugi del. Le kdor je obe leti član, ima torej celotno delo. Slovanski zemljevid se

zdaj tiska v državnem geografskem zavodu na Dunaju. Gotov bo okoli novega leta. Ker so stroški veliki, naj bi se oglašali tudi naročniki v sorazmernem številu.

Nevarno je obolel veleč. g. Kolavčič, župnik in Solkanu pri Gorici.

Nov upravni odbor »Mestne hranilnice« v Radovljici je radovljiški občinski odbor izvolil v četrtek. V odboru je šest liberalcev in trije somišljeniki S. L. S.: g. Vinko Resman, g. kanonik Novak, g. kaplan Drolc ter g. notar dr. Rudesch, ki je nepristranski. O tem bomo več poročali jutri.

Halleyjev komet so danes zjutraj opazili v mnogih naših krajih.

Umrla je v Gorici na operaciji gospa Katarina Kenda, soproga c. kr. gozdarja gosp. Kende v Trnovem nad Gorico.

Jugoslovanska tekstilna razstava v Budimpešti. 24. t. m. so v Budimpešti z velikim sijajem otvorili jugoslovansko tekstilno razstavo, ki jo je priredil zagrebški veletržec Berger — taisti, ki je razstavil lani tudi v berlinski obrtni razstavi. Pravzaprav se gre tu za razstavo hrvaške domače tekstilne umetnosti, a kakor že Mažari nikjer ne morejo zatajiti svojega šovinizma, tako so tudi tu zahtevali daru na njih narodni oltar. Zato so se — pro forma — sprejela v razstavo tudi srbska, bolgarska, slovenska, zlasti pa slovaška dela in tako je dobila razstava oficijelen naslov: »Razstava madžarske in jugoslovanske industrije«. Bodí jim!

Kakor v Berlinu, tako vzbuja hrvaška narodna tekstilna umetnost tudi v Budimpešti navdušeno občudovanje — saj Mažarke ljubijo žive, svitle barve, s čemer se ravno odlikujejo hrvaški narodni izdelki. Zanimivo je, da ima vsak kraj na Hrvaškem svoje posebne motive in oblike v vezeninah, posebne barve in tkanine, svojo lastno nošo. Strokovnjaki priznavajo, da poteka hrvaška tehnika vezenja še iz prastarih dob; a tudi motivi so ostali isti do današnjega dne, le da jih je ljudstvo izpopolnjevalo in olepšavalo v smislu časovnih življenjskih izprememb. Zato so za strokovnjake tem zanimivejši. V motivih vezenin se zlasti kaže globok smisel kmečkega ženstva za prirodo. Ona je okrasila obleko s stiliziranimi metulji, žuželkami in drugimi živalicami; uvezla je tulipane, deteljno cvetje in drugo rastlinje — vse to na najrazličnejši način, v najrazličnejši obliki. Toliškega originalnega bogastva v motivih in tehniki ni dobiti skoro pri nobenem narodu na kontinentu. Nek strokovnjak se je izrazil, da to prihaja od tod, ker so skozi Hrvaško potovali najrazličnejši narodi: Grki, Turki, Perzijci, Arabci, Bolgari, Albanci itd., a umetniško dovteten hrvaški narod si je od vsakega naroda nekaj prilastil, a vedno le najlepše. Z eno besedo: hrvaška narodna tekstilna umetnost slavi v Budimpešti pravo zmagoslavlje, Mažarke se kar ločiti ne morejo od krasnih, blestečih tkanin in vezenin. Zanimivo pri tem pa je zlasti pisanje časnikov, med katerimi se je našel le eden, ki je prostodušno priznal, da so dela v razstavi pristna, nepotvorjena slovanska last, slovanska sposobnost, da so zrasla iz slovanske duše. Drugi listi pišejo o — mažarski narodni umetnosti, ki so si jo osvojili Slovani po prihodu Arpada, nekateri vidijo v razstavljenih delih jasen dokaz podrejenosti, oziroma pripadnosti Hrvatov k Mažarom, drugi opozarjajo, kako priljubljena je hrvaškemu narodu — zelena — mažarska — barva! In tako dalje! Takih neokusnosti ob taki priliki je zmožen pač le mažarski šoven. Hrvaškemu ljudstvu pa iz srca čestitamo k tako krasnim uspehom njegove domače umetnosti!

Umrli je v Makarski Ivomarija Vuković, brat državnega poslanca viteza pl. Vuković. Pokojnik je bil jako izobražen mož in dalje časa župan makarski.

Slovenec umrl v Ameriki. V Toweru, Minn., je umrl 8. aprila rojak Iv. Jakše, rodod iz Tuševdola pri Črnomlju.

Srbsko geografsko društvo se je 7. t. m. osnovalo v Belgradu. Predsednik je vseučiliški profesor dr. Jovan Cvijić.

Usmrtila se na grobu matere. Anita Scorobogna, stara 23 let, stanujoča v ulici S. Martiri št. 9, hči Lloydovega kuharja, je včeraj popoldne na katoliškem pokopališču pri Sv. Ani v Trstu na grobu svoje nedavno umrle matere izpila precejšnjo dozo karbolne kisline. Pozvani zdravnik z rešilne postaje jo je dal prepeljati v mestno bolnišnico, kjer je nesrečnica dve uri potem izdihnila. Vzrok samoumora: žalost nad materino smrtjo.

dem domov. Jokal sem, ko smo se v Bufalu s temi dobrimi ljudmi poslovili. Objel in poljubil sem vsakega posebej in vsak mi je moral dati svoj naslov. Kapitan me je peljal na vlak in in naročil izprevodniku, da bo doma dobil voznino. Poslal me je kar po povzetju.

Cel dan sem se vozil in že se je nočilo, ko sem izstopil na domačem kolo-dvoru. Kapitan mi je moral obljubiti, da ne bo brzojavil domov, ker sem jih hotel presenetiti.

Kako mi je tolklo srce, ko sem se bližal domači hiši! Zdelo se mi je, da sem bil sto let izven doma! Šel sem na dvorišče in skozi okno pogledal v obednico. Joj! Koliko dobrih stvari je bilo na mizi, pa nihče se ni dotaknil jedi. Mama si je z robcem brisala oči, Elza je molčala in Beti je jokala na glas, ko je prinesla Lili in Montagu večerjo. Nisem se mogel več premagovati, temveč skočil naravnost skozi okno ter rekel:

»Boljše bi vam dišale jedi, če bi morali par dni životariti na zapuščenem otoku. Dajte mi kaj v usta, ker drugače umrjem!«

Veliki Bog! — Pa preidimo rajši molče prizor, ki je sledil tem mojim besedam; le toliko naj rečem, da imajo poredne dečke doma ravno tako radi kot pridne. Celo smešni rdečkasto otročiček se je smejal, ko je videl svojega strica Jurčka. Odslej se pa hočem res potruditi, da zaslužim ljubezen, ki mi jo izkazujejo doma.

Opomba. Kako prav je, da sem prijeljal tudi zrakoplov s seboj; profesor toži namreč papa za odškodnino v znesku 15.000 glđ. Sedaj bo pa vse dobro.

Sestre so sklenile, da pošljejo kapitanu za spomin svilen zastavo in vsakemu mornarju lepo srebrno uro. Niso napačne moje sestre.

(Dalje sledi.)

— V Ameriki umrla Slovenca. V Calumetu je umrl Franc Mežnar, vsem tamošnjim Slovencem in Hrvatom dobro znan kot postrežljiv gostilničar, doma iz župnije Stopiče. Ni se še dobro zagrnila gomila za ranjnim Francetom Mežnarjem, je neizprosna smrt na kosa zahtevala drugo žrtev, mladega 17 let starega Ivana Držaja iz Centennial.

Štajerske novice.

Š Volitev župana v št. Ilju se vrši jutri v soboto. Izid je negotov.

Š Mladeniška organizacija na Sp. Štajerju. Dne 1. maja se vrši mladeniški shod v Hočah. — Na praznik Kristusovega vnebohoda dne 5. maja pa bo večja mladinska slavnost v Framu pri Račah. — Znaki Zveze slovenskih deklet so se zelo priljubili pri naših dekletih in se jih vsak dan razpošlje nekaj komadov.

Š Mariborski rdečkarji sklicujejo za nedeljo dne 1. maja velik strankarski shod v Mariboru predpoldne ob 10. uri. Govoril bo sodrug poslanec Ausobsky. Popoldne istega dne pa se vrši v hotelu Allwies v Leitersbergu ljudska delavska slavnost. Veliki rdeči plakati naznanjajo po Mariboru to socijsko komedijo.

Š Stavbniško gibanje v Mariboru. Stavbenik Kiffman stavi v Nagyjevi ulici novo trinadstropno hišo, ki bo še letos dogotovljena. Opaža se, da se v Mariboru zelo malo novih poslopij zida.

+ Avtomobilna zveza Celje—Vojnik—Dobrna—Vitanje. Kakor slišimo, se uvede s 15. majnikom redna avtomobilna zveza iz Celja v Vojnik ter iz Vojnika na Dobrno in v Vitanje. Torej se je vendar enkrat ugodilo potrebi in stari zahtevi naštetih krajev po boljši in cenejši zvezi s Celjem.

Š Bazilika »Matero Milosti« v Mariboru. Ravnokar se stavi peti novi oltar: Presvetega Srca Jezusovega. Vsi dobrotniki ga bodo gotovo veselili. Izdelal ga je res umetniško mojster gosp. Karol Kocijančič v Mariboru.

Š Halleyjev komet so videli v Mariboru včeraj ob 4 uri zjutraj na graškem gradu pa ob 3. uri 35 minut zjutraj.

Š Kap je zadela Gregorja Dupelnika, župnika pri Ksaverju v gornji Savinjski dolini.

Š Uboj. Ponočnjaki so se stopili v noči na 25. aprila ob cesti v Selnici ob Dravi. Začeli so se kar z nožmi in gorjčami udarjati. Pri tem tepežu je dobil Franc Horner iz Bistrice pri Lembachu z nožem tako težko rano na glavi, da je drugi dan umrl. Tudi njegov brat J. Horner je odnesel krvav hrbet. Vsi pretepači so več ali manj ranjeni. Orožniške poizvedbe so do gnale, da je Hornerjeve smrti kriv neki Julij Sernec, delavec iz Selnice ob Dravi. Orožniki so osumljenca aretirali in ga oddali okrogli sodnji v Mariboru. Nesrečno ponočevanje, koliko mladih ljudi ugonobi!

Š Stavka krojaških pomočnikov v Gradcu je končana. Mojstri in pomočniki so se pogodili.

Kranjski deželni odbor in dijaštvo.

O tem piše »Zarja«, glasilo slovenskega katoliško-narodnega dijaštva: »Omladina« se v februarjevi številki prav nesramno zaletuje v kranjski deželni odbor, češ, da se ozira pri podeljevanju podpor in ustanov samo na politično prepričanje dijakovo, ne pa na vrednost in potrebo. Sanja nekaj o »posebnem fondu za dijake, ki iznaša 5000 kron«, in gre v svoji predrznosti tako daleč, da diktira kranjskemu deželnemu odboru, naj da to vsoto dijaškim podpornim društvom, če ne, da imajo podporna društva vsako klerikalno prošnjo a limine odkloniti. Tako! Sicer nam je znana stara radikalna pesem, da so »klerikalni dijaki kupljene duše« in »da ima kranjski deželni odbor podpore samo za klerikalne dijake«. — Da pa radikalci v istem času, ko postopa kranjski deželni odbor nasproti njim tako taktno in objektivno, da mu niti najmanjše stvari ne morejo očitati, tako renčijo nad njim, in da se drznejo v svoji nesramnosti tako daleč, da z a p o v e d u j e j o kranjskemu deželnemu odboru in slovenskim podpornim društvom, kako in kaj imajo storiti — to pa presega že vse meje. Slovenski javnosti (radikalcem spleh ne odgovarjamo, ker so za vse take besede gluhi in bodo trobili vedno svojo naprej) povemo to-le: 1. Od onih 5000 kron, o katerih trdijo radikalci, da so »fond za klerikalne študente«, so dobili veliko podpor tudi liberalci in radikalci

(naj pogledajo radikalci poleg na univerzo, na tehniko, živinozdravniško šolo, akademijo upodabljaajočih umetnosti itd., in jih bodo našli, saj imajo dober nos). Izmed teh liberalcev, ki so dobili podpore, je eden pri izpitu pal in le kranjski deželni odbor mu je s podporo omogočil, da je mogel izpit ponavljati in nadaljevati študije; znano nam je še nekaj podobnih slučajev. Če ima kranjski deželni odbor celo za take liberalne študente podpore, pa naj bi jih za pridne ne imel; pojte se solit, ljubi radikalci, z vašimi čenčami. 2. Laž je, da so dobili letos medicinske stipendije samo »klerikalci«. 3. Večino ustanov, ki so bile razpisane letos za tehnike, so dobili radikalci, a o tem molče. 4. »Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju« izkazuje, da je dal kranjski deželni odbor 400 K, medtem ko za časa liberalnega gospodarstva na Kranjskem zadnja leta ni dobilo društvo niti vinarja; in potem zahteva »Omladina«, naj to društvo prošnje naših somišljenikov odklanja. (Seveda smo prepričani, da se omenjeno društvo za te radikalne besede ne bo zmenilo in bo delilo podpore objektivno slej ko prej.)

Razne stvari.

Katoliška delavska društva v Nemčiji. V Nemčiji so katoliška delavska društva zadnje desetletje močno napredovala. Zveza katoliških delavskih društev v zahodni Nemčiji, ki je imela leta 1902 311 društev s 63.700 člani, je imela 1. januarja leta 1910. 870 društev z okoli 150.000 člani. Poleg tega se je ustanovila še posebna zveza delavskih društev za vzhodno Nemčijo, ki šteje 36 društev z 18.000 člani. K temu številu se mora še prišteti močno južno nemško zvezo katoliških delavskih društev s sedežem v Berlinu s 130.000 člani, tako da se cení število organiziranih katoliških delavcev v Nemčiji na pol milijona, ne glede pri tem na stotisoče, ki so združeni v krščanskih strokovnih društvih. Zelo plodonosno je delo delavskih tajništev, katerih šteje zahodnonemška zveza 44. Teh 44 delavskih tajništev je v l. 1909. dalo 50.000 pravnih pojasnil in odgovorilo pismeno na 19.445 vprašanj.

Opazovanje Halleyjevega kometa iz zrakoplova. Danes ob 1. uri ponoči je dunajski zrakoplovni klub spustil v zrak zrakoplov, s katerega so opazovali Halleyjev komet. Omenjeni klub je zrakoplov ponudil dunajski zvezdoglednici na razpolago za tri vzlete v zrak, ker je mogoče samo na ta način dospeti v značne plasti, ki so proste oblakov. Zvezdoglednica je sprejela ponudbo in asistent zvezdoglednice dr. Jaschke je bil določen, da se dvigne v zrak. Dr. Jaschke se je že preteklo leto dvignil z zrakoplovom dvakrat v zrak zaradi astronomičnih opazovanj. Za sedanje polete se je tudi našel športnik H. pl. Siegmundt, ki bo vodil vožnjo in tudi plačal stroške.

Kosila za šolske otroke na Angleškem. Na Angleškem se vedno bolj širi skrb za zadostno prehrano šolskih otrok. Leta 1907. se je izzvemši London razdelilo 2.750.000 kosil potrebnim šolskim otrokom, leta 1908. pa že 9.670.000 Šolske oblasti so sklenile, da se splošno upelje šolske zdravnike, ki bodo imeli tudi nalogo določiti, kateri otroci v šoli so najbolj potrebni hrane v šoli. Izkušnje so dosedaj prav dobre in se je povsod opazilo večjo rednost v obiskovanju šole. Seveda pa kosila niso še povsodi vzorno urejena in se markije premalo pazi na snago. Otroci morajo kositi na ulici itd. A to se bo sčasoma vse popravilo, kajti šolske oblasti stoje na stališču, da se mora pri delitvi kosil gledati tudi na kulturno obliko.

Sestra ruske carice-matere v samostanu. Velika kneginja Elizabeta, žena umorjenega velikega kneza Sergija in sestra carice-matere je te dni položila v Moskvi redovne obljube. Sama je sezidala »Dom diakonisa«, v katerem bo z drugimi redovnicami vred izvrševala dela usmiljenja.

Angleški volilni govor na — Ogrskem. V občini Zakopče na gornjem Ogrskem se je volivcem predstavil kandidat narodne stranke baron Levay. Govoriti je pričel mažarsko, a volivci — Slovaki — ga niso razumeli in zahtevali, naj govori — angleško. Kandidat je k sreči angleščine zmožen in tako se je vršil shod v izključno angleškem jeziku. 80 odstotkov kmetov je namreč bilo dalje časa v Ameriki, kjer so se udomačili z angleščino. Tudi na Hrvaškem so kraji, v katerih se govori angleško, a da bi bil kak kandidat z volivci obravnaval v istem jeziku, se še ni slišalo.

Dozdevni grof Zeppelin. V sredo je »Slovenec« poročal iz Friedrichshafna, da grof Zeppelin ne bo potoval na me-

sto, kjer se je ponesrečil nemški vojaški zrakoplov »Z. II.« 28. t. m. pa pri naša »Slovenec« brzojavko iz Limburga, da je Zeppelin dospel na mesto nesreče. Stvar je namreč taka. Iz vlaka, ki je dospel v Limburg, je izstopil nek gospod v modrem jopiču in s čepico, kakor jo nosijo zrakoplovci. Občinstvo je mislilo, da je to grof Zeppelin, kateremu je bil tudi zelo podoben. Z elastičnim korakom je izstopil iz vlaka ter šel med burnimi ovacijami iz Limburga proti Weilburgu na mesto nesreče. Ovacij ni bilo ne konca ne kraja. Dozdevni grof ni ničesar odgovoril, šele ko ga je župan iz Weilburga začel oficijelno pozdravljati, je stopil hitro naprej in povedal presenečenemu županu, da je samo nek realni ravnatelj iz Wiesbadna. Ljudje pa so kljub temu mislili, da imajo pred seboj grofa Zeppelina, ki noče, da bi ga spoznali. Nadlegovali so ga z raznimi vprašanji ter mu še nadalje prirejali ovacije. Tako se je potem na vse strani brzojavljalo, da je prišel grof Zeppelin na mesto ponesrečenega zrakoplova.

PROTI SLABI LITERATURI.

Iz Lipskega se nam piše: Predvčerajšnjim je zborovalo »Borzno društvo nemških knjigotržcev«. Pred tem zborovanjem so se vršila prejšnje dni posebna posvetovanja nemškega društva založnikov, društva založnikov krščanske literature, proste zveze jurističnih založnikov in zveze evangelijskih knjigotržcev. — Na zborovanju »Borznega društva« je referiral profesor Brunner iz Pforzheima o temi: »Kaj mora storiti knjigotržec v boju proti slabi in umazani literaturi?« Brunner je znan boritelj proti tiskanim umazanostim. V preteklem letu se je tiskalo na Nemškem 31.051 novih knjig, prejšnje leto le 30.317. Število v nemškem jeziku izdanih knjig je skoro ravno toliko kakor francoskih in angleških skupaj. Društvo ima 3400 članov. Na zborovanju se je izrazila želja, da bi se s skupnim delom knjigotržcev in občinstva posrečilo iztrebiti sčasoma vse stare grehe iz vrst založništva. Na dnevnem redu je bil tudi predlog, naj se izključi iz društva dunajskega knjigotržca Viljema Sterna. Kakor znano, je pri omenjenem knjigotržcu zaplenilo meseca januarja državno pravdnstvo cele vozove umazane literature. Z ozirom na to, da je Stern sam naznačil izstop pred zborovanjem, se o predlogu ni razpravljalo. — Značilno je to, da se iz vrst knjigotržstva pojavljajo glasovi proti slabi in umazani literaturi. Ni čudno! Saj se s to literaturo pečajo skoro izključno čifuti, ki škodujejo poštenim knjigotržcem in dobri stvari.

Telefonska in brzojavna poročila.

NADPOROČNIK HOFRICHTER PRIZNAL SVOJO KRIVDO.

Dunaj, 29. aprila. V garnizijskem preiskovalnem zaporu je včeraj nadporočnik Hofrichter pod težo dokazov priznal stotniku avditorju Kunzu svojo krivdo. Hofrichter je stotniku avditorju podal obsežno izpoved, v kateri je priznal, da je on poslal častnikom generalnega štaba ciankali v pilulah in znana pisma, ker je hotel nekaj častnikov generalnega štaba spraviti s poti, da bi tako zopet zavzel karijero v generalnem štabu, na katero je sicer imel vedno manj upanja. Hofrichter je izjavil, da je hotel zopet priti v generalni štab, da bi svoji ženi preskrbel skrbnejšo bodočnost ter je izjavil, da je pisma častnikom sam pilal in da je pisma s trupom sam vrgel v nabiralnik v šestem dunajskem okraju. Garnizijsko sodišče je danes dopoldne Hofrichterjevo priznanje javilo deželnemu sodišču in deželno sodišče policijskemu ravnateljstvu. Ker ni izključeno, da je soproga Hofrichterjeva v kaki zvezi s Hofrichterjevim dejanjem, je bila soproga Hofrichterjeva danes, ko se je vrnila iz Linca, povabljena na policijsko ravnateljstvo, kjer sta jo takoj pričela zasliševati dva policijska agenta. Zasliševanje še vedno traja in bo trajalo do poznih popoldanskih ur. Hofrichterjevo priznanje je v nekaterih točkah v nasprotju z dosedanjimi izjavami njegove žene. O teh nasprotjih se vrši zasliševanje Hofrichterjeve soproge in od izida tega zaslišanja bo odvisno, ako bo soproga Hofrichterjeva svobodno mogla zapustiti policijsko ravnateljstvo, ali pa ako jo bodo oddali deželnemu sodišču. Stotnik avditor Kunz je pri zasliševanju navzočen. Na Dunaju je napravila vest o Hofrichterjevem priznanju silno senzacijo. Hofrichter je bil v preiskavi od 22. novembra preteklega leta in stotniku avditorju je bilo treba izvršiti ogromno

delo, da je Hofrichterja prisilil do priznanja. Hofrichter bo, ako ga zdravniki ne proglase za nenormalnega, degradiran in obešen.

ZRAKOPLOVNE TEKME V PRAGI.

Praga, 29. aprila. Češki zrakoplovni klub se pogaja s francoskim zrakoplovnim sindikatom o prireditvi tekmovanja zrakoplovov in letalnih strojev v Pragi.

NEMČIJA HOČE OKUPIRATI EGIPT? RAZNI STRAHOVI ALI RESNICA?

Pariz, 29. aprila. Angleški kralj Edvard se je mudil v francoskem kopališču Biarritz, od kjer pa je nenadoma odpotoval v London, ne da bi se bil dotaknil Pariza. Kakor doznaje »Gil Blas«, je razlog povsem nenadnega odpotovanja poleg notranje-političnega položaja predvsem ta, da je kralj Edvard doznal, da hoče nemški cesar Viljem zaplesti Turško v vojno z Anglijo, ker namerava ta baje anektirati Egipt. Cesar Viljem da hoče izkrcati v Egiptu 100.000 mož, ki bi se imeli preriniti do sueškega kanala. Tu je vzbudilo to nenadno odpotovanje kralja velikansko senzacijo.

ALBANSKA VSTAJA.

Carigrad, 29. aprila. Albanska vstaja je razširjena po celi severni Albaniji. Vstaji so se pridružili tudi katoliški Albanci. Vstaji izjavljajo, da nočejo sedanjega režima in da hočejo sultana kot absolutnega gospodarja. Vsled bitke pri Kačaniku, ki se razvije vsak čas, je ustavljena zveza z Mitrovico. Albanci so napovedali, da bo njihov slovesen vohod v Mitrovico danes. Uporniki so poslali tudi vojakom v Peči proklamacijo, naj se upro in preženo častnike.

Carigrad, 29. aprila. Uradne vesti javljajo, da so turške čete zasedle Kačanik od treh strani. V Peč je odšla posredovalna komisija.

KLANJE ŽIDOV.

Bukarešt, 29. aprila. Časopisi poročajo iz Kijeva, da je bilo ondi silno klanje židov. Kmetje iz okolice so pridrvili v mesto, udrlili v židovski del mesta, vse razbili in morili žide. Mrtvih je več sto židov, mnogo pa ranjenih.

REKORDNI POLET LOUIS PAULHANA.

London, 29. aprila. Louis Paulhan je poletel s svojim letalnim strojem iz Londona v Manchester, s čemur je dosegel nov rekord. Dobil je nagrado 10 tisoč funtov sterlingov, ki jih je razpisal za ta rekord »Daily Mail«. Njegov konkurent White ni imel sreče. Oba zrakoplovca sta se dvignila v zrak z letalnima strojema Farmanovega sestava, z dvema ploskvama. Paulhan, kateremu so v Manchesteru priredili burne ovacije, je pripovedoval, da je vsled mraza izredno veliko trpel na poletu iz Londona proti Lichfieldu. Plul je v višini 260 metrov s hitrostjo 65 kilometrov na uro. Vsled mraza so mu udje skoro popolnoma otrpeli. Da je ostal pri dobri volji, je med vožnjo pel in kričal. Ko se je v Lichfieldu izkrcal, ni mogel sam zapustiti letalnega stroja ter so ga morali dvigniti iz njega. Prepeljali so ga z avtomobilom v nek hotel, kjer se je kmalu okrepčal. Med vožnjo mu je nagajal tudi močan dež. Njegova žena in več prijateljev, kakor tudi nek tehnik so spremljali Paulhanovo vožnjo s posebnim vlakom iz Londona ter so dospeli samo četrte ure pozneje v Lichfield kot Paulhan. White je bil vsled svoje nezgode zelo potrter je izjavil, da se že pri poizkusnih vožnjah ni izkazal njegov letalni stroj kot najboljši. Pokvaril se mu je namreč motor ter se je moral izkrcati deset milj pred Lichfieldom.

Ljubljanske novice.

lj Umrla je v Khunovi ulici štev. 23 mati fotografa g. Rovška Katarina Rovšek, stara 67 let.

lj Draga veža. Včeraj so na magistratu licitirali vežo v magistratnem poslopju v Prešernovi ulici. Doslej je bila najemnina te veže na leto 117 kron, še prej je bila najemnina te veže 12 K na leto; včeraj se je te licitacije udeležilo izvanredno mnogo reflektantov in usnjar g. Seuling jo je zdržal za letno najemščina 1000 kron pod triletno obveznostjo. — To je tembolj znatna cena, ker najemnik ne sme na veži nič predelavati, ker imajo frančiškani vsak čas pravico skozi voziti.

lj Moč sekire je začela korenito delovati v Koslerjevem gozdu v Tivoliju, kjer je kupila gozd »Kranjska stavbna družba«. Orjaške smreke padajo druga za drugo in gozd ponekod že kaže sama gola rebrla. S tem je izgubljena vsa senca Ljubljancanom tako priljubljene sprehajališča v Šiško za dolgo vrsto let. Ta poraz pa ne bode čutilo

samo ljubljansko občinstvo, temveč se boče materijalno poznalo, sešebno še ob nedeljah šišenskim obrtnikom. Kdo pa bode hodil v poletju sedaj tam na izprehod, to se pravi potit. Pot je tam javna, a leže čez njo posekana debela in veje tako nametane, da ni nikakor mogoče priti dalje! Preskrbi naj se prostor šetalcem, sploh pa menimo, da bi bila dolžnost ljubljanske občine se pravočasno zasigurati, da se v tivoljskih gozdovih ne zgode taka devastiranja.

Ij Preselitev. Lastnica občežnane gostilne »Pri Kamenčanki«, gošpa Helena Tomc se je preselila iz Bahovčeve hiše na Sv. Jakoba obrežju v svojo hišo, nekda pri »Lozarju« v Rožnih ulicah št. 15. Ker je bila Kamenčanova gostilna od nekda pri dobrem glasu zaradi izborne postrežbe in nizkih cen, je upati, da bodo naši Ljubljančani radi tja zahajali. Več v današnjem inseratu.

Ij Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane. V Ljubljani, dne 27. aprila 1910, št. 13.141. Slavnemu uredništvu »Slovenca« v Ljubljani. Glede na ljubljansko novico »Novotarije pri požarih«, priobčeno v 92. številki »Slovenca« z dne 25. aprila 1910 prosim Vas, sklicuje se na § 19. zakona z dne 17. decembra 1862, drž. zak. št. 6 iz leta 1863, da priobčite ta-le uradni popravek: Ni res, da je magistrat ukazal ljubljanski požarni brambor, da ne bode smela več sodelovati pri požarih v ljubljanski oklici; res pa je, da tacega ukaza magistrat ni izdal. Ni res, »nadaleje tudi ukazal, da se ob požarih ne bode smelo streljati ponoči na Gradu, da se prebivalstvo ne razburja,« res pa je, da se je ustavilo streljanje le ob požarih zunaj mestnega ozemlja. Konečno ni res, da se ne bi smelo »ob požarih dajati z rogom po ljubljanskih ulicah alarmno požarno znamenje«; res pa je, da se tak ukaz ni izdal. — Župan: Iv. Hribar.

Ij Z rešilnim vozom so sinoči prepeljali v deželno bolnišnico posestnika Jožefa Novaka iz Podpeči, kateri je stal pri s peskom naloženem vozu na Trnovskem pristanu. Ko sta konja potegnili voz, je Novak padel pod kolesa, ki so mu šla čez križ in je zadobil pri tem tudi na obrazu, posebno pa še notranje nevarne poškodbe. Tudi nekaj reber mu je zlomljenih.

Ij Zopet aretovan »Amerikanec«. Včeraj je zopet policija aretovala na južnem kolodvoru 20letnega Štefana Ropeta iz Dolskega v kamniškem okraju, ker je nameraval čez »lužo« še predno je zadostil vojaški dolžnosti. Fant je stražniku napovedal tudi napačno ime.

Ij V deželno bolnišnico so včeraj pripeljali Trevnovega hlapca Franceta Mohorca iz Idrije, kateremu so padli na desno nogo hloidi ter mu jo pod kolonom zlomili.

Ij Izžrebani porotniki za drugo dobo tukajšnjega porotnega zasedanja, ki se prične 30. majnika t. l. Glavni porotniki: Bahovec Ivan, trgovec, gostilničar in posestnik v Ljubljani; Bergant Ivan, trgovec in posestnik v Stari Loki; Dacar Jožef, trgovski sotrudenik in posestnik v Ljubljani; Dolenz Edvard, trgovec v Kranju; Domčelj Maks, trgovec na Rakeku; Debevc Ivan, orožniški stražmojster v pok. in posestnik v Kamnigoric; Dolžan Fr., posestnik in gostilničar v Radovljici; Fajdiga Filip, mizar in posestnik; Hitzel Štefan, zasebnik, in Jenko Avguštin, pek in posestnik, vsi trije v Ljubljani; Jeršinovec Friderik, strojar in posestnik na Vrhniki; Kauschegg Karl, zasebnik, in Klemenc Julij, mesar in posestnik, oba v Ljubljani; Kocjančič Franjo, posestnik na Dovjem; Kunstelj France, posestnik na Poličici; Kenda Josip, gostilničar in posestnik, in Klemenčič Josip, trgovec, oba v Kamniku; Kuralt Josip, trgovec v Gornjih Domžalah; Lenče Josip, gostilničar in posestnik v Ljubljani; Legat Iv., posestnik na Jesenicah; Legat Ivan, posestnik in restavrativ v Lescab; Mrak Anton, posestnik in župan v Predtrgu; Müller Anton, trgovec v Stobu; Pleiweiss Josip, zasebnik in posestnik; Potivalnik Karol, gostilničar in

posestnik, in Pogačnik Alojzij, gostilničar in posestnik, vsi trije v Ljubljani; Pogačnik Josip, posestnik in krojač v Radovljici; Reich Adolf, suknjar in posestnik; Rožman Ivan, ravnatelj, in Stupica Franc, trgovec, vsi trije v Ljubljani; Šeber Makso, lastnik tiskarne in posestnik v Postojni; Sušnik Lorenec, posestnik v Škofji Loki; Slatnar Anton, trgovec v Kamniku; Seidl Jos., mesar in posestnik v Sp. Šiški; Urbanc Franc, trgovski družnik v Ljubljani; Urbančič Ivan, posestnik v Trnovem. — Nadomestni porotniki: Ham Josip, mesar in posestnik; Koprivec J., mesar in posestnik; Kriegl Rob., urar; Mulaček Franjo, trgovski poslovodja; Podraž Josip, gostilničar; Požlep Anton, posestnik; Spitzer Josip, dimnikar; Zajec Avguštin, gostilničar; Židan Michael, čevljar in posestnik, vseh devet v Ljubljani.

Ij Pogrebno društvo Marijine bratovščine ima dne 8. majnika t. l., ob 10. uri dopoldne svoj izvanredni občni zbor, in sicer radi preosnove društvenih pravil po vladnem navodilu. Ker je nujno potrebno, da dobi društvo čim preje nova pravila, zato se opozarja vse člane, da se udeležijo občnega zbora polnoštevilno.

Važno za hotele, restavracije, obrtnike itd. V knjigarnah vprašujejo tujci po priročnem žepnem kašipotu za Ljubljano; vsako večje mesto ima svoj kašipot vsaj v nemškem jeziku, le Ljubljana ga nima.

Nujni potrebi bo opomogla »Kato-liška Bukvarna v Ljubljani«, ki izda v kratkem praktičen žepni kašipot v slovenskem in posebej tudi v nemškem jeziku. Kašipot je sestavljen policijski nadkomisar v pokoju gosp. I. Robida, ki si je pridobil po značaju svoje službe ki jo je izvrševal nad 40 let, popoln pregled v stari in novodobni Ljubljani. Načrt pa je z vso točnostjo izvršil deželni inženir gosp. Rudolf Podkrašek. Slovenski kašipot bo služil domačim potrebam, nemški kašipot pa bo — ker ima naša knjigarna zelo ugodne knjigotrske zveze — na razpolago povsod, kjer utegne priti v poštev (n. pr. na Dunaju, Gradcu, Mariboru, Celovcu, Trstu itd., posebno pa na kolodvorih).

Za gotova podjetja je naravnost potrebno, da inserirajo; sprejemajo se inserati samo do 10. majnika.

Po dogovoru se v tekstu poleg označbe podjetja opozori na oglas.

Lepe ilustracije, posebno važnih podjetij se po dogovoru uvrstijo tudi v tekst.

Tiskar, stavec ali strojnik se išče kot kompanjon. Natančnejša pojasnila ustmeno ali pismeno. Ponudbe pod D. M. na upravo lista.

Kompanjon ali kapitalist ki bi hotel par tisoč kron plodonosno vložiti v koncesijon. obrt, se išče. Ponudbe pod F. U. na upravništvo »Slovenca«. 1202 2-1

„Gostilna pri Kamenčanki“ v Rožni ulici šte. 15.

1245

S 1. majnikom t. l. otvorim v svoji hiši nekda „pri Lozarju“ svojo gostilno z lepo zasajenim velikim vrtom in salonom. Točila bom samo pristna vina, kakor Dolenjca, Bizeljca, Istrijanca, Refoško itd. ter dobro pivo. — Za zajutrek, kosilo in večerjo se bode skrbelo z raznimi toplimi jedili na izbero po primernih cenah. Tudi razna mrzla jedila bodo med dnevom na razpolago. — Priporočam se slavnemu občinstvu in ga prosim za mnogobrojni obisk in naklonjenost, ter sem uverjena, da ne bom nikomur dala povoda za kakršnekoli pritožbe.

Z odličnim spoštovanjem **Helena Tomc**, gostilničarka.

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.		
Budimpešta 29. aprila.		
Pšenica za maj 1910.	11.97	
Pšenica za okt. 1910.	10.38	
Rž za maj.	8.31	
Oves za maj.	6.97	
Koruza za maj 1910.	5.77	
Koruza za julij 1910.	6.97	
Efektiv: trdneje.		

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
28	9. zveč.	737.3	7.9	sl. svzh.	jasno	
29	7. zjut.	736.8	3.1	sl. jvzh.	„	0.0
	2. pop.	733.8	17.7	sr. jug	„	
Srednja včerašnja temp. 7.4°, norm. 11.7°.						

Kupujte le vžigalice: „V korist omejnim Slovincem“

1256

+

Sorodnikom, znancem in prijateljem javljamo žalostno vest, da je naša predraga nam hčerka, oziroma sestra, gospodična

Julka Heinrihar

učiteljica suplenta

danes, 28. aprila popoldne po dolgi mučni bolezni, previdena s svetimi zakramenti za umirajočo v 22. letu starosti, mirno v Gospodu zaspala. Pogreb predrage rajnice bo v soboto, ob pol 9. uri dopoldne na pokopališču v Selcih.

Zalujocha rodbina Kosova.

Posteljno vlago

odstrani zalamčeno takoj! Slovita priznanja in pohvale. Zdravniško priporočeno. Starost in spol se morata naznani. Knjižico pošlje zastoj: **Zavod „Sanitas“** Velburg P 347 Bavarsko. 284 31

Serravallo

železnato Kina-Vino

Higijenična rastava na Dunaju 1906: Drjavno odlikovanje in častni diplom k slati kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepeča živce, poboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano. Nad 6000 zdravniških priporočil.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj

TRST-Barkovlje.

Pogrebno društvo Marijine bratovščine v Ljubljani vabi na

izvanredni občni zbor

ki se vrši

v nedeljo dne 8. majnika ob 10. uri dopoldne v „Mestnem domu“ na Cesarja Jožefa trgu.

Dnevni red:

Sprememba društvenih pravil.

Člani se opozarjajo, da se zaradi sklepčnosti polnoštevilno udeležijo zborovanja.

1248

Društveni odbor.

V najem se vzame dobro idoča 1259

gostilna

takoj ali s 1. junijem. Najraje v Ljubljani ali na prometnem kraju na deželi. Ponudbe pod „dobro obiskana gostilna“ upravi lista.

Železnato vino

lekarja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvorni založnik, papežev dvorni založnik, vsebuje za slabokrvne in nervozne osebe, za blede, slabotne otroke, lahko prebavljiv železnat izdelek. Polovična steklenica K 2—. Poštni zavoj (3 steklenice) franko zavoj in poština, stane K 6.60. Naročila po povzetju. 3281

Enonadstropna hiša

s 5 sobami, zraven lep vrt, podobna villi, se prodaja iz proste roke v Rožni dolini pri Ljubljani 20 minut od Glavnega trga. Več se poizve pri gostilničarju 1247 Balija na Glincah, preje Traun. 3-1

V novi hiši v Gradišču št. 15 se odda za avgustov termin več različnih

stanovanj.

Pojasnila daje stavbeni polir na licu mesta. 1246 6-1

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Seydlin

Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 1

: Za slabokrvne in prebolele : je zdravniško priporočano črno dalmatinsko vino „**KUČ**“ najbolje sredstvo. **BR. NOVAKOVIC**, Ljubljana.

Dekleta

popolno ali deloma izurjene v šivanju perila se sprejmejo takoj pri M. Alešovec, Poljane. Istotam se sprejme brezplačno tudi nekaj učenk. 1224 (1)

„Berson“

so neprekinjene glede kakovosti in trpežnosti; čevlji se težje zvrne, manj drči in čevlji dobi elegantno obliko. Pazi naj se na znamko „**BERSON**“

Najboljše gumijeve pete.

Dobe se v vseh trgovinah za usnje, čevlje, gumijevo in drožer. blago v monarhiji. Na debelo pri zastopnikih **SIGMUND BEER & sinovi** DUNAJ VI/2.